

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT**

BÁO CÁO HỌC THUẬT

Tên đề tài

**PHƯƠNG PHÁP DẠY VẼ PHỐI CẢNH CHO SINH
VIÊN NGÀNH XÂY DỰNG**

Người thực hiện: Lê Thị Thanh Hằng

Khoa: Khoa học Cơ bản

HÀ NỘI – 2023

A . MỞ ĐẦU

Môn học Vẽ phối cảnh hiện nay chưa được đưa vào chương trình giảng dạy tại trường Đại học Mở -Địa chất. Môn học Vẽ phối cảnh với nhiệm vụ giúp sinh viên đọc và thiết lập bản vẽ, đồng thời nâng cao khả năng tư duy về không gian. Đây là môn học quan trọng và thiết yếu, được học ở năm thứ nhất đối với các ngành Kiến trúc, Quy hoạch, Nội thất, Đồ họa, Thời trang v...v...với đặc thù riêng thường phải thể hiện các ý tưởng của mình từ không gian thành bản vẽ, biến nó trở thành công cụ sắc bén cho sáng tác và thiết kế. Khoa xây dựng trường Đại học Mở -Địa chất không đào tạo nhà thiết kế hay kiến trúc sư nhưng đào tạo kỹ sư xây dựng, những người sau này trong quá trình công tác cũng phải đọc bản vẽ kiến trúc trong đó có bản vẽ phối cảnh. Vì vậy, trong nghiên cứu này, chúng tôi đặt vấn đề dạy học phối cảnh cho nhóm sinh viên ngành xây dựng để bước đầu giúp họ làm quen với bản vẽ phối cảnh, tăng cường khả năng tư duy không gian, tạo tiền đề cho các sinh viên dễ dàng tiếp cận với các bản vẽ kiến trúc và giúp việc tự học phối cảnh nâng cao trong quá trình công tác sau này.

Do đặc thù của môn học xuất phát từ hình học không gian, phải biểu diễn các đối tượng bằng hình chiếu nên khi tiếp cận với vấn đề, sinh viên còn gặp nhiều ngỡ ngàng, vướng mắc. Sách và các tài liệu tham khảo môn học còn rất hạn chế. Khối lượng kiến thức rất lớn. Thời lượng dành cho môn học rất ít... Phương pháp giảng dạy truyền thống thầy cô chỉ sử dụng phấn bảng và trình chiếu slide hiện nay chưa thực sự mang lại hiệu quả trong đào tạo tín chỉ, dẫn đến kết quả đạt được sau khi kết thúc môn học của sinh viên sẽ khó khăn và bị hạn chế. Việc áp dụng phương pháp giảng dạy là thực sự cần thiết, để đáp ứng yêu cầu đào tạo ngày càng được nâng cao theo tinh thần vì người học của trường Đại học Mở -Địa chất.

B. NỘI DUNG

Chương 1. Các yếu tố ảnh hưởng tới việc giảng dạy môn học Vẽ phối cảnh

1.1. Đặc thù môn học

- + Thời lượng môn học quá ít so với khối lượng kiến thức cần truyền đạt. Thiếu thời gian mở rộng và củng cố kiến thức. Tương tác giữa giảng viên và sinh viên bị hạn chế.
- + Hình vẽ minh họa nhiều, phức tạp.
- + Ở bậc trung học phổ thông, môn Toán đã bị cắt giảm rất nhiều phần hình học không gian, là kiến thức có liên quan mật thiết tới môn học này. Dẫn đến khả năng tư duy không gian của sinh viên bị hạn chế.
- + Sinh viên khi học phối cảnh sẽ không được học phần Hình chiếu thẳng góc do thời lượng hạn chế của môn học thuộc nhóm môn học Cơ bản, điều này hạn chế tính logic của môn học.

+ Số lượng sách, giáo trình và tài liệu tham khảo không nhiều. Hiện tại, sinh viên các ngành xây dựng Đại học Mở - Địa chất sẽ học giáo trình của các ngành khác: Kiến trúc, Quy hoạch.

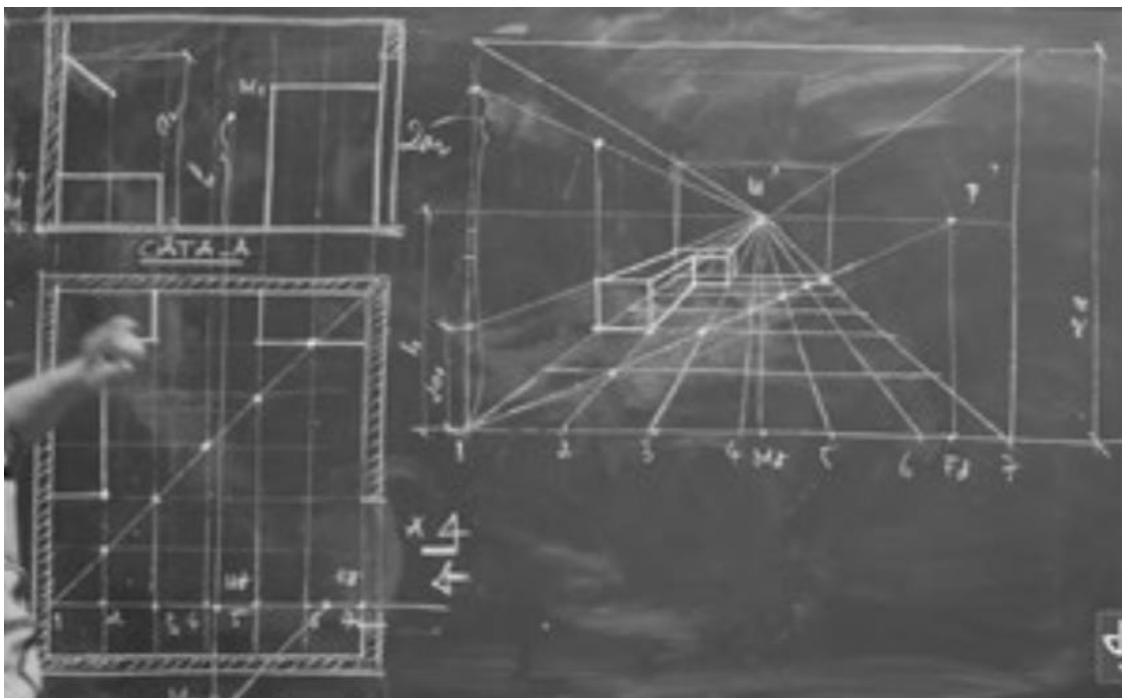
1.2 Yếu tố người học

+ Đối tượng học môn Vẽ phối cảnh là các bạn sinh viên ngành xây dựng Đại học Mở - Địa chất khi thi tuyển đầu vào, thi khối A, phần lớn không có thế mạnh về môn Vẽ nên sẽ là rào cản khi tiếp cận với môn học đòi hỏi tư duy lôgic và khả năng vẽ tay này.

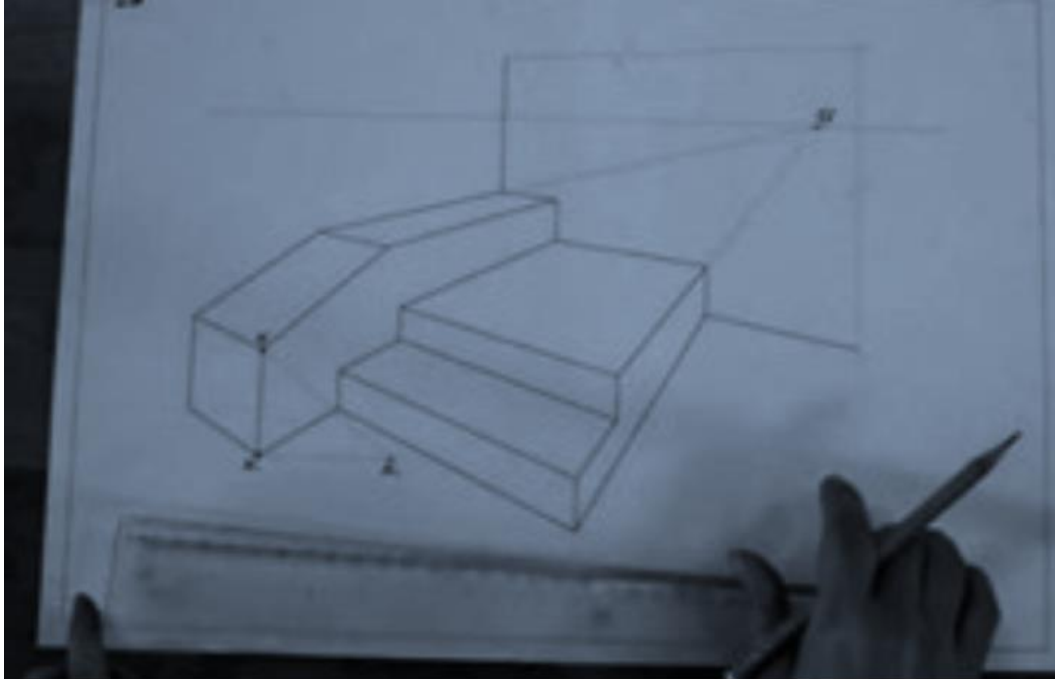
+ Ở bậc đại học, đào tạo theo tín chỉ: “người học là trung tâm”, sinh viên tự nghiên cứu là chính nên việc tìm phương pháp học phù hợp rất cần thiết. Sinh viên năm nhất hầu như còn thụ động, chưa mạnh dạn trao đổi với giảng viên và bạn bè, chưa biết làm việc theo nhóm. Thiếu kỹ năng tự học, không có thói quen tự tìm tài liệu, giáo trình tham khảo. Ở lứa tuổi này, sinh viên thích làm chủ công nghệ, thích học hỏi kiến thức thông qua công nghệ và phương tiện truyền thông hơn là qua sách vở, lên thư viện,...

+ Phần lớn các tân sinh viên chưa tạo mục tiêu học tập, chưa làm chủ được cuộc sống mới, dễ bị chi phối bởi môi trường xung quanh: thầy cô, bạn bè mới, thiếu kiểm soát gia đình, tâm lý mới đổ đại học... không nỗ lực trước những kỳ thi sẽ phải học lại.

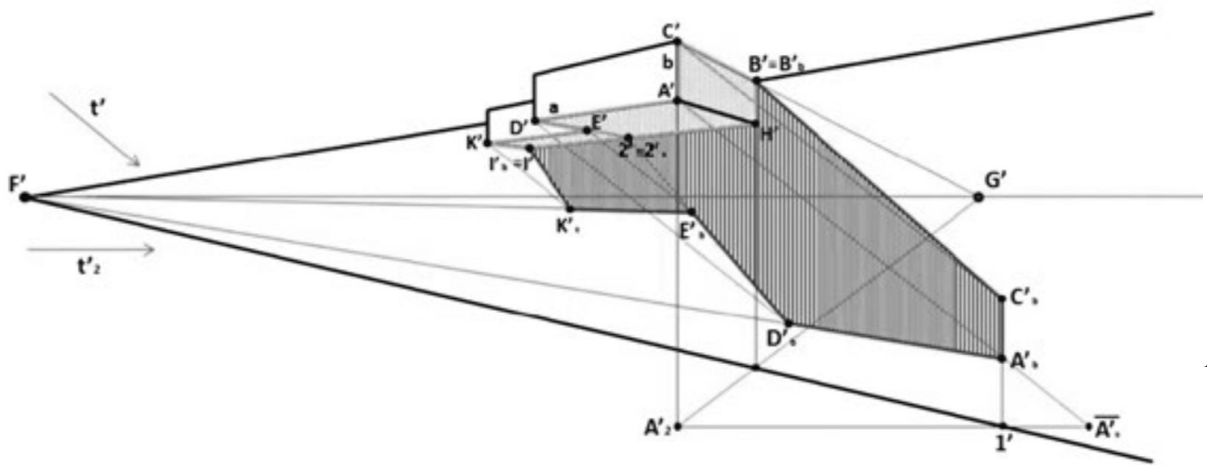
Ở bất kỳ trường đại học nào không chỉ riêng trường Đại học Mở - Địa chất, việc dạy và học luôn được đặt lên hàng đầu. Người học thu được kết quả trước hết là nhờ sự nỗ lực, cố gắng của bản thân, và bên cạnh đó không thể thiếu vai trò của người dạy.

*Kết hợp phương pháp giảng dạy truyền thống
Nguồn: Tác giả*

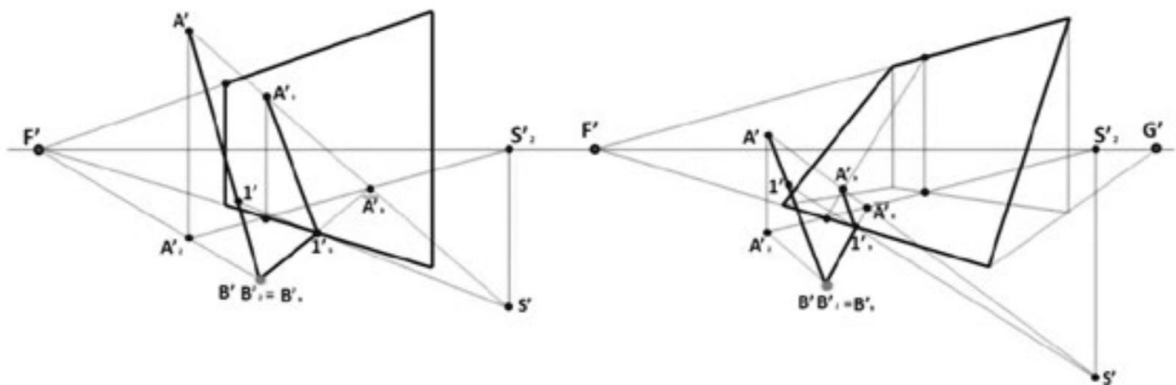

*Kết hợp phương pháp giảng dạy dùng các video clip
 Nguồn: Tác giả*

*Kết
 hợp
 p
 ph*

*ương pháp giảng dạy mới vẽ bằng các phần mềm máy tính
 Nguồn: Tác giả*

1.3. Phương pháp giảng dạy môn Vẽ phối cảnh hiện nay

Theo khảo sát, hiện nay một số trường đại học ở Hà nội (Đại học Kiến trúc, Đại học Xây Dựng, Đại học Phương Đông, Đại học Đông Đô...) đa số giảng viên giảng dạy môn học Vẽ phối cảnh và các học phần khác thuộc bộ môn Hình học họa hình &VKT đều vận dụng phương pháp giảng dạy truyền thống kết hợp trình chiếu slide.

+ Phương pháp giảng dạy truyền thống chủ yếu truyền đạt thông tin qua việc viết, vẽ hình bằng phấn trên bảng, kết hợp với việc diễn giải, đặt câu hỏi... một cách logic, phù hợp với khả năng tiếp thu của sinh viên, phát huy tương tác tích cực giữa giảng viên và sinh viên, giúp nâng cao khả năng tư duy logic. Đây là ưu điểm nổi trội của phương pháp này. Vì thế, phương pháp giảng dạy này được sử dụng trong nhiều năm, qua nhiều thế hệ giảng viên và sinh viên, không thể phủ nhận được hiệu quả tích cực của phương pháp này. Với đặc thù của môn Vẽ phối cảnh, hình vẽ minh họa nhiều, phức tạp, độ chính xác không cao, chiếm nhiều thời gian, hạn chế việc mở rộng và củng cố kiến thức cho sinh viên đã gây áp lực không chỉ riêng với giảng viên mà cả sinh viên, khiến sinh viên quá tải, khả năng tiếp thu bài kém dẫn đến tình trạng chán học, bỏ học...

Bảng So sánh phương pháp truyền thống và phương pháp trình chiếu

Đặc điểm	Phương pháp truyền thống	Phương pháp trình chiếu
Thời gian chuẩn bị trước	Ít	Nhiều
Thời gian vẽ hình trên lớp	Nhiều	Không
Độ chính xác của hình vẽ	Trung bình	Tốt
Khả năng quay lại bước trước	Khó (phải vẽ lại)	Đơn giản
Khả năng Zoom chi tiết	Không	Tốt
Khả năng lưu trữ nội dung	Khó	Đơn giản
Tương tác	Tốt	Ít
Nội dung bài giảng	Chủ động, linh hoạt	Có định, ít thay đổi

+ Bên cạnh phương pháp truyền thống này, một số giảng viên cũng sử dụng phần mềm tin học để soạn bài và giảng dạy thông qua việc trình chiếu slide. Phương pháp này giúp giảng viên chủ động nội dung bài giảng, hình vẽ chính xác, tiết kiệm thời gian vẽ hình, tăng thời lượng thực hành và mở rộng kiến thức. Nhưng cũng tồn tại một vài nhược điểm: nội dung bài giảng ít thay đổi, sinh viên thụ động, tương tác giữa giảng viên và sinh viên giảm, yếu tố khách quan có thể xảy ra như: mất điện, màn hình mờ, hỏng thiết bị,... làm ảnh hưởng tới chất lượng bài giảng.

Vì vậy, phương pháp giảng dạy môn Vẽ phối cảnh cần đổi mới phù hợp với đào tạo tín chỉ và đáp ứng được nhu cầu học tập của sinh viên, nhằm đạt hiệu quả cao nhất.

Chương 2. Ứng dụng phần mềm tin học và phương tiện truyền thông trong giảng dạy môn học Vẽ phối cảnh

Nhận thấy được những tồn tại trong việc giảng dạy và học môn Vẽ phối cảnh, phương pháp giảng dạy mới đưa ra có ứng dụng phần mềm tin học và phương tiện truyền thông nhằm tạo cho sinh viên hứng thú trong học tập, nhận thức đúng vai trò của môn học, cũng như nâng cao chất lượng dạy và học.

+ Kết hợp phương pháp giảng dạy truyền thống tạo dựng các video bài giảng thực tế. Phát huy ưu điểm của phương pháp giảng dạy truyền thống, ghi hình trực tiếp tạo thành các video bài giảng trên lớp, các video chữa bài tập.

+ Kết hợp các phần mềm tin học tạo dựng video bài giảng điện tử. Soạn bài giảng bằng cách kết hợp các phần mềm Autocad, Sketch Up, FastStone Capture, Power Point...

Phương tiện truyền thông hiểu theo nghĩa rộng là tất cả các công cụ, phương tiện có thể truyền tải được thông tin từ người này đến người khác, từ nơi này đến nơi khác như: báo chí, radio, TV, internet,... Trong đó, internet hiện là phương tiện truyền thông phổ biến và có số lượng người sử dụng nhiều nhất. Môi trường trao đổi thông tin mở trên Internet đã góp phần tạo nên nhiều phương thức học tập và giảng dạy mới, rất đa dạng và phong phú. Ở đó, người học và người dạy có thể tương tác, trao đổi thông tin dễ dàng, tạo nên một môi trường giáo dục có tính tương tác cao. Youtube, một trang web phổ biến, giúp chia sẻ video ở nhiều thể loại khác nhau, với khả năng lưu trữ không lồ và có thể xem trên những thiết bị khác nhau từ máy tính cho đến thiết bị di động, chỉ cần có kết nối internet.

Các video bài giảng sau khi biên soạn sẽ được truyền tải lên Youtube... để phổ biến bài giảng ở qui mô rộng hơn. Sự phổ biến rộng khắp cộng với chi phí hợp lý của Internet sẽ là điều kiện tốt để sinh viên có thể sử dụng và chủ động trong học tập.

Phương pháp mới đưa ra đã phát huy được ưu điểm và hạn chế nhược điểm của những phương pháp hiện có: tiết kiệm thời gian, hình vẽ trực quan, mở rộng kiến thức, chủ động nội dung... Sinh viên, giảng viên tương tác và trao đổi kiến thức thông qua Internet, xem xét vấn đề nhiều lần cho đến khi hiểu được thấu đáo, khơi gợi trong sinh viên mong muốn làm chủ công nghệ. Từ đó chủ động sắp xếp hợp lý quá trình tự học tại bất cứ nơi đâu và bất cứ thời điểm nào.

C KẾT LUẬN

Từ việc cải tiến phương pháp giảng dạy của giảng viên, phương pháp học tập của sinh viên cũng thay đổi theo. Bài giảng được truyền tải rộng rãi giúp sinh viên chủ động học tập thông qua các phương tiện truyền thông. Bên cạnh đó, xây dựng được hệ thống thư viện bài giảng, làm nguồn tài liệu tham khảo hữu ích cho môn học Vẽ phối cảnh đối với các ngành xây dựng... Điều này chắc chắn mang lại hiệu quả cao trong việc dạy và học, đáp ứng yêu cầu đào tạo ngày càng nâng cao./.